

בית ומשפחה 2

מתבגרים בחברה

עריכה ועיבוד הסדנאות: דבורה רוזנברג

כותבים: הדס אהרוני, רפא גנות, הרב שי יהודאי, הרב ד"ר אהוד נהיר, חמדה סיינה,

הרב אוריאל פיישר, דבורה רוזנברג, צביה שוורץ, רחלי שלו

שלמי תודה לכל המחברים ובעלי זכויות הפרסום על הרשות לכלול מיצירותיהם. עשינו כל שביכולתנו לאיתור היוצרים ואם טעינו ותודיעו לנו, נדאג להסרת יצירותיהם. השימוש בחומרים של היחידה לחינוך לחיים במשפחה אפשרי עבור עובדי הוראה ותלמידים במסגרת פעילות מערכת החינוך (כיתתית/ בית ספרית/ בכנס מקצועי). חל איסור על העתקה ו/או עריכה מחדש של החומרים, בחלקם או במלואם והפצתם. אין להפיץ את התכנים בפלטפורמות הפתוחות לציבור שאינו נמנה על עובדי ותלמידי מערכת החינוך, וכל הפועל בניגוד לנ"ל, יישא באחריות. המצגות עוצבו באמצעות אתר Canva - <https://www.canva.com>. © כל הזכויות שמורות למשרד החינוך, מינהל החמ"ד, היחידה לחינוך לחיים במשפחה.

חינוך מתבגרים בדור ה-Z

צביה שוורץ, רחלי שלו

אוכלוסיית היעד: אנשי חינוך | מספר המשתתפים המומלץ: 10-25 | זמן: שיעור אחד
ציוד נדרש: פלסטלינה במגוון צבעים; מחשב נייד, מקרן, מסך ורמקולים.

רציונל

האם דורנו הוא דור מחובר? מצד אחד בני הנוער קשורים ומחוברים זה לזה וברשתות החברתיות, ומצד שני המפגשים החברתיים ה"פיזיים" פוחתים. כיצד המחנכים יכולים לסייע למתבגרים ולהשפיע עליהם לעשות שימוש מושכל בכלים הטכנולוגיים הללו? בסדנה זו נתחבר לעולמם של המתבגרים וננסה להעמיק בהבנת המשמעות שבה משמש המושג "קשר" בעולמם (המוחשי והווירטואלי).

מטרות

1. הבנת עולמם של המתבגרים בתוך המציאות הטכנולוגית המקיפה אותנו מכל עבר;
2. ליבון ובידור משמעות המושג "קשר חברתי" בעולם המתבגרים;
3. דיוק עבודת הצוות החינוכי בתחום החברתי.

מהלך ההפעלה

שלב ראשון

חלק א

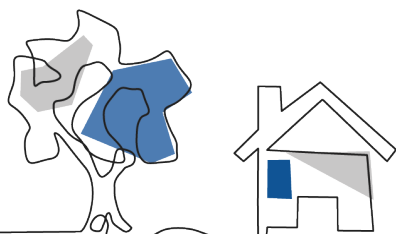
המשתתפים ישבו במעגל. במרכז – יונחו גושי פלסטלינה בצבעים שונים במרכז המעגל. כל משתתף יכין יצירה שתבטא מהו בעיניו קשר.

חלק ב

המשתתפים יצטרפו לקבוצות (בכל קבוצה 5 חברים) וכל קבוצה תיצור יחד יצירה משותפת.

שאלות לדיון בקבוצה בעקבות היצירה

- ← מה מייצג התוצר?
- ← איזו זיקה יש בין התוצרים האישיים לתוצר המשותף?
- ← האם היצירה האישית של כל המשתתפים באה לידי ביטוי ביצירה המשותפת?
- ← על מה היו צריכים חברי הקבוצה (כולם, חלקם) לוותר? נבקש מהחברים שוויתרו לנסות להגדיר איזו הרגשה עורר בהם הוויתור.

דיון במליאה

חברי הקבוצות השונות ישתפו את יתר החברים בתהליך שעברו בקבוצתם. האזנה בתשומת לב למגוון הדעות והקולות תאפשר שיח בונה.

שלב שני

אחד הכוחות המיוחדים שהאדם ניחן בהם הוא כוח הדיבור. אונקלוס תרגם את המילים: "ויהי האדם לנפש חיה" – "והות באדם לרוח ממלא" – "לרוח מדברת": תמצית נפשו וחיותו של האדם היא יכולת הדיבור.

שאלות לדיון והעמקה

- ← איך מתבטאת חברות וקשר אמיתי בין מתבגרים פעם והיום?
- ← איך אנחנו משמרים את השיח המומשי לצד התקשורת הדיגיטלית המתקיימת במדיה?
- ← אילו מבין הכלים המשמשים לתקשורת מילולית, חשוב שנקנה לתלמידינו?
- ← רגישות ואמפתיה הם כישורי חיים חיוניים שחשוב שתלמידינו יהיו מצוידים בהם בהווה ובוודאי בעתיד. כיצד אפשר להקנותם לתלמידים?
- ← כיצד נביא את התלמידים לרצות לשמור על תקשורת בין-אישית אמיתית ולא להסתפק בתקשורת וירטואלית?

סיכום

בסדנה זו ניסינו לברר עם המשתתפים מה כוחו של "קשר". מצד אחד המתבגרים מקושרים לרשתות חברתיות רבות, אך נשאלת השאלה אם קשר זה אכן אמיתי ואם הוא מספק את כל מה שמספק קשר חברתי 'רגיל'. למחנכים תפקיד חשוב בתחום זה: הם יכולים להשפיע על המתבגרים לעשות שימוש מושכל בכלים הטכנולוגיים הללו, ולצד זה לא להסתפק בקשרים וירטואליים בלבד.

אפשר לערוך סבב סיכום של הסדנה בשתי דרכים:

- א. בסדנה המתקיימת בהתכנסות במקום אחד – סבב שיח אישי;
- ב. בסדנה המתקיימת ב'זום' – סבב בלוח כתיבה שיתופי של היישומון פאדלט (Padlet).

אם אכן החלטתם לחתום את הסדנה בסבב, בקשו שכל אחד מן המשתתפים יבטא במשפט אחד (בדיבור או בכתב, בהתאם לאופי הסדנה), מה התחדש לו בסדנה או איזה רעיון מאלו שעלו בה – בדעתו לאמץ לעצמו. כמו כן ננסה לברר עימם אם בעקבות הסדנה חל שינוי בתפיסתם וביחסם לשימוש במדיה.

